

596

S9-15

1
Plt. 13. Tab. 8^a. Num. 1.

4. 1911. 8. 20. 21. 11

S PROGNOSTI
CON DIVI VINCENTII
CONFESSORIS ATQVE DOCTORIS,
ordinis prædicatorum, De Antichristo mixto & pu-
ro, De cœc persecutione eorum. Itemq; quō nau-
cula Petri periclitabitur, mergi tamen
non poterit. Postremo autem de
modo, Christi Ecclesiam
reformandi, &c.

m 920 *Jab.* *t 4*
EPISTOLA EIVSDEM AD
Benedictum Papam decimumtertium, de fine
mundi. Qua hoc nostrum corruptissi-
mum seculum pulchread-
umbrat;.

E X A N T I Q V I S S I M O Q V O
dam vaticinio, apud Sueuos nuper adiumento.
¶ Felix qui superuixerit annum tricesimū. Sed nimium
felix ac beatus cui fulserit annus tricesimusq;ntus. Tunc
enim Ecclesia pulcherrime reformabitur , regnabitq;
Cæsar clementissimus, & Papa sanctissimus.

¶ Secunda Petri Primo.
¶ Spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti dei hymni.

Anno M. D. XXIX.

SINT E GERRIMO VICTOR
RO LIBERALIVM ARTIVM DOCTORI
dño Ortwing Gratio: Quentelianæ officinæ direc-
tori doctissimo, Georgius Steyñ. artiū magi-
ster, Ch̄rianiq; gregis in Kirchē ppe Hey-
delbergā moderator, S. P. D.

ANte aliquot dies doctissime Ortwing codiculum anti-
quissimū Heydelberge, in dominicanorū bibliotheca,
puluere situue obductū offendit, quē aperiēs sancti Vincentii
centij doctoris celeberrimi prognosticon define mū-
di insertū inueni. Vnde animus meus singulari effertbuit gaudio.
Illū à dñi familiæ primario Iohāne Cronabergio, uiro uideli-
cer moribus festiuissimo (ne aliqd elatius de modestissimo hoē
dixerim) mutuo poscens, plibenter meis annuit uotis. Diuīs ille
Vincentius Valentiae ex nobili ferrario & familia ortus, predica-
tor, ingressus ordinē, celebri doctrina, singulari q; sanctitate in-
signis fuit. Quindecim regna uerbū dei euāgelizādī opus, triginta tribus annis conti-
nuās, tam gratus extitit prædictor, ut nouellus & stimaret Apo-
stolus: Hic sanctus, 25. milia Iudeon & Saraceno & ad fidē ortho-
doxā legit conuertisse. Maximis coruscabat miraculis. Nam, 28.
defūctos suscitasse repit. Anno uero salutis, 1. 4. 18. bto fine genuit
Atq; p calixtū, 3. sanctoꝝ catalogo fuit annumeratus. Euāgeli-
cus ille preō Vincentius, tractatu illo, pingui (ut aiūt) minerua,
mortaliū depingit abusus, quibus dei irā (qua, uili uermiculo (qui
nos sumus) horribilitus nihil) uenamur, quam multis scripturaꝝ
locis, Leui, 26. Num. 14. Deu. 28. Ezech. 4. & 18 (ut infinita sileā)
dei ridentes mādata minaſ. Inaudita iā mala iudies increscere ra-
dięcesq; dare uidem⁹, ut haud mis̄ sit, deū Opt. Max. plagi etiā
antehac seculo inauditis castigare mortales. Mundū in maligno
positū, christiana ūerrixisse charitatē (ne dixerim euālsum) homi-
nesq; oīm sceleꝝ voragine absorptos, q; nō uidet. Iniquitas em̄
abūdauit, quē sp̄m sanctū aniæ nostræ ignē extinguit, abigitq;.
Spūs nāq; ille diuinus, nō habitabit in corpore subditō peccatis.
Omnes fere mortales genio indulgere, cutēq; curare (ut in puer-
bio est) contendūt. Ecce heresiarchæ, fidelis aniæ mēnīa, erroꝝ
arietibus cingūt depredareq; aduigilant, Ecclesiæ sacra, suis pe-
stiferis peregrinisq; doctrinis conspurcare conātur. Sacrūq; ani-
marū pabulū erroribus venenosis intoxicare molunt. O qđ aīz

Christi redempt^z cruore, hac veneni allect^z dulcedine, omnē
ab iunctū rubore. Peccatis dēū Opt. Max. irritare euāgeliciū arbi-
trant, fidē iactātes nudā, otiosam, stertentē; per horribili capti-
vesania, vt p Christi passionē patri recōciliatis, ab opibus bo-
nis feriari licere, impudenter effutiāt, indurati obcācati^z, cor-
ripit nolunt. Oranes iuxta prophetā. Quid feci, dicūt. Csi David
(ego sum qui peccauī) confiteri aspernant. Quare tāta mali col-
luiies (Ois nempe cārō suā corruptit viā, grec^z pditus (vt Hie-
remias deplāgit) populus dñi factus est) magni tumultus est p-
sagiū. Flammā; fumo esse proximā ex codiculo illo ppndere
possimus, diem^z cōflagratiōis haud procul abesse. Paratos et
go atq; vigilandū Ch̄rus dñs nos et esse admonuit, ne poccupa-
ti die mortis, q iuxta Paulū sicut sur in nocte, veniet; qram^z spa-
tiū p̄cenitētē & inuenire non possimus. Peccator em (vt dñi
Augustini vtar verbis) hac pcutit poena, vt suūp̄sius obliuiscat,
qui dū viueret oblitus ē dei creatoris sui. Tuaz^z igif partii erit,
(Grati amicissime, q vineq; dñi sabaoth cultor es fidelissimus) p
cōmuni mortaliū vtilitate codiculū illū scripturaꝝ varijs redi-
mitū flosculis, boni consulere. Haud paꝝ apud dēū & homies
fructus referes. Tractatus illius stilū vt offendī, reliqui, sc̄iēs vi-
rum illū sanctū, magna simplici stilo propalare mysterioꝝ arca-
na. Vale, Georgiū; tuū mutuiter ama. Ex Heydelberga. X. Ca-
lendas Septēb. Anno à natali Christiano. M. D. XXIX.

¶ Epistolæ Finis.

S T R A C T A T V S B E A T I V I N C E N T I I D O C T O R I S E T C O N- fessoris ordinis prēdicatorꝝ de Antichrō mixto & pu- ro, & de persecutione eorum sienda.

Cce positus est hic in ruinā. Luc^e. 2. Ut ḡfa san-
cti spūs sine qua nullus sermo, & nulla doctrinā
efficaciā habet sit meū, vt loqui valeā breuiter
ad honore dei principaliter, & vtilitatē anima-
rum, & vobiscum sit, vt valeatis diligēter audi-
re, & auditā retinere, & retēta docere, quæ sint ad laudē trinita-
tis, & salutē animarꝝ, recurramus ad matrē Iesu Christi humili-
ter, vt ipsa dictā grām nobis velit obtinere, deuote eam salute-
mus, dicēdo: Ave Maria. Ecce positus ē hic in ruinā. Bona gens ^{Lucca}
volens loqui ad pr̄sens de fine mundi, primo proponā, quod

prædicatores afferentes finem mundi esse cito & breuissime.
Non laudare nec vituperare volo. Secundo, q̄ prædicatores ḡ
dicunt finē mundi non esse rā cito & breuissime sicut aliqui pr̄
dicant, immo multum distare, non laudare etiā nec vituperar-
e volo. Sed ad ostēdendū qbus sit magis credendū, tres pphe-
tias aperire volo breuiter. Vt cū videritis eas successiue cōpleri,
poteritis agnoscere q̄s ipsoꝝ p̄dicatoꝝ sit verior. Nā oia vete-

Loy. 10 ris testameti cōtingebant nobis in figura. Sed nō allego autori-
tates de fine mūdi: q̄a opiniones p̄dicatoꝝ scissæ sunt hodie.
Moraliter loquar quēadmodū magister scholares grossio pede
instruit, vt ipsam bonā doctrinā bona intētiōe suscipiat. Ita fa-
ciā ego, vt intelligēs itelligētior fiat, & sapiēs tabernacula possit

Pioner. deat: q̄a pauca sufficiūt intelligēti. Nā sicut porta domus aperta
sine obſtaculo vñusq; intrare poterit, ita intellectus sacrę scri-
pturę cū aptus fuerit, sapiētior intrare poterit. Et sic faciā ego.
Nā remotis oībus autoritatibus ad pbandū finē mūdi propter
opiniōes p̄dicantiū intellectū triū pp̄hetiaꝝ aperiā cū alijs, qua-

Da. 2.3.4 cōcordabo cū illis tribus q̄ habent Dañ. 2.3. & 4. capi. Quāꝝ pri-
mū loquit̄ de ruina vite spūalis, secundū de ruina ecclesiastice digni-
tatis, tertiu de ruina fidei vñr. Et sic cū videritis primū cōpleri,
Iunc poteritis dicere: Ecce status ecclesiæ. i. status vite spūalis,
positus ē in ruinā. Et sic successiue de alijs duobus, & tūc laus erit
vnicuiq; à deo, & tūc finis mundi erit cito & breuissime. Et oēs
opiniōes diuersæ p̄dicantiū ē quabunf, & lumē lucebit in tene-
bris rectis corde. Primo ergo dico, q̄ p̄pheta q̄ est Dañ. 2. ca.
demōstrat nobis ruinā vite spūalis, & cū videritis eā cōpleri, po-

Prima p̄phetia teritis dicere. Ecce positus ē hic in ruinā. Bona ḡes, recitat Da-
nieli dicto caplo, q̄ Nabuchodonosor tex vidit in somnis vñā
statuā altā, q̄ babebat caput de auro puro, pectus & brachia de
argento, ventrē & foemora de ære, tibias de ferro, & pedes vñā
partē de ferro, & alia de luto. Deinde vidit venire vñū lapidē de
mōte remissum sine manu hoīs, q̄ pedes statuꝝ pcussit, & in fa-
uillā statuā redegit. Bona ḡes, allegorice loquendo: Ista statua
demōstrat nobis initiū, mediū, & finē ecclesiæ. Nam caput sta-
tuæ aureū & purꝝ, significat statū Ecclesiæ, id ē, tps Apōstoloꝝ
& martyꝝ. Quia tūc Ecclesia erat de auro puro, id ē, Chriiani-
tas erat in pfecta vita spūali, & in ardore deuotōis, & in fraterna
charitate. Nā sicut aurꝝ excellit oīa metalla, sic vita spūalis oēs
alias vitas. Nā in tpe apōstoloꝝ & martyꝝ Chriiani à principio
quo sciebat loqui discebāt facere signū crucis, & in mēla oēs da-

bant benedictionē ante comedionē, & post comedionē redde-
bant debitas grās. Oēs sciebānt pī nr̄, & aue Maria, & credo in
dēū. Et quotidie orabāt de mane & de lero. Et omni die missas
audiebāt ante quodcūq; opus corpale, & quotidie cōicabāt, ser-
mōnes audiebāt, sciebāt modū cōfiteādi. Tēplo oblatōes & offer-
toria mīstrabāt, decias de q̄cūq; re sacerdotib⁹ dabāt, & qđ meli-
us erat eccl̄is de bonis suis seruiebāt. Oēs ad inuiçē charitatē ha-
bebant, non erant vſurarij, nec mēdaces, vēditors & empto-
res adiuicē pacifici erāt, sine discordia, & sine infidia. Et mī-
monia in maxima honestate seruabāt hoīes. Eleemosynarij fi-
deles sine errore, dñi t̄pales recti & pleni misericordia. Deinde
Ecclesiastici, i. plati p̄herāt. Nā redditus suos in tres partes diui-
debāt, duas Ecclesiis & hospitalibus, orphanis, & viduis, & pau-
peribus dabāt, tertīā partē & minorē retinebāt sibi pro vita sua
& q̄ in capite anni superabat, pauperibus erogabāt, quotidie ce-
lebrabāt & pdicabāt caste & sancte viuebāt, & pp̄lo bonā exēplū
p̄bebāt. Sacerdotes sc̄ti, casti, deuoti, largi, discreti & honeste cō-
uersatōis sine auaritia, & pximū cū mālvetudine & humilitate
diligebant & arguebāt. Religiosi honesti, paupes, obediētes, et
sanctæ vitæ, & de mille nō fuissest reptus vnum trāgrediēs regu-
lam suā. Ecclesiæ erāt honoratæ à populo tā in parationibus q̄
in deuotōe. Et artifices & laboratōes erāt fideles, articulos fidei,
& mādata dei seruātes ad plenū. Religiosi suas regulas, & nomē
dei habebāt in magna reuerētia & maximo timore & honore.
Et fides cōcordabāt cū verbis, vita, charitate, & deuotōe. Ita q̄
status Ecclesiæ erat tūc aux⁹ puz⁹. Et istud t̄ps durauit vltra tre-
cētos annos. Et postea descēdit de auro ad argētū ipsa Ch̄ianitā,
qđ minus valet. Et tūc surrexerūt Arriani & alij h̄eretici in
Ecclesia, q̄ seminauerunt errores & falsas opinōnes cōtra fidē,
ita qđ mūdus p̄ eos totus corruptus fuit erroribus & opinōib⁹
quos errores & opinōes, p̄ nūc nō oportet explicare, sed patēt
in eccl̄asticis libris, ita q̄ Ch̄iani pdiderūt formā signādi se, &
modū orādi & cōicādi, &c. vt supra. Et finalr stat⁹ verā fidei, &
bonæ vitæ corruit. Et tūc deus misit doctores Ecclesiæ. s. Sylue-
strū, Augustinū, Hieronymū, Ambrosiū, & alios q̄ plures sc̄tōs,
& egregios doctores, q̄ suscepserūt fidē catholica, & p̄cepta le-
gis, virtutes & sacra, & vitā bonā & sanctā, exponēdo sacrā scri-
pturam, & disputādo cōtra h̄ereticos, nō sicut nostri doctores
moderni. Et illud argentū versum ē in scoriā. Sed tamē ecclesia
nunq̄ potuit reduci ad pristinū gradū aureū. Et tūc eccl̄ia desce-

dit de auro ad argentum: quia tunc ardor deuotionis in ea perditus fuit. Et illud tempore duravit ultra quingentos annos. ¶ Et tunc Ecclesia, i. status Christianitatis descendit de argento ad ventre & femora, quae erant ærea, quod minus valet. Nam sicut æs voluit, & revoluit, & ad quacumque rem male sonat, sic tunc Christianitas voluebat modicū à parte dextra contra fidē per falsos errores, & modicū à parte sinistra contrā virtutes dei per malos & turpissimos mores, quia erat turpissimus sonus quod verbū dei nō prædicabat. Et tunc venit Mahometus, & subuerit totā bar-

Nota bariā. Missæ nō audiebant, nisi coacte, nō faciebāt orationes homines, deū negabāt, & totus mūdus positus erat in malignitate, & oīes publice vitia ppetrabāt, & non erat iustitia, non pietas, non humilitas, non fides, nō obediētia mādator̄. Et tunc dñs Iesus voluit destruxisse mundū, secundū quod reperit in legenda, & vita sanctor̄ Dñici & Francisci. Quando omnipotēs deus præ nimia ira in ipso monstrata contra peccata mūdi cū tribus lanceis, quas contra mundū vibrabat, quæ demonstrabant tria. s. Antichristi psecutionē, mundi configurationē, & diem iudicij. Et tunc beata virgo Maria obtinuit vnā modicā dilatationem circa finē mundi a filio suo. s. quod expectaret prædicatio nem sanctor̄, ordinū, s. Dñici & Francisci, ut patet ex historijs ipsoī. Qui s. prædicarent per mundū, & conuerterent gentes. Et durauit istud tempus trī, quantum istæ duæ regulæ durauerunt in obseruantia fratrū. Et istæ duæ regulæ quantum ad obseruantia iam deficiunt. Sunt enim plus q̄ quinquaginta anni, quod eorum fratres eas non obseruant, nec quo ad vota, nec quo ad ceremonias, immo effecti sunt peiores q̄ cæteri Christiani in superbia, luxuria, avaritia, gula, & in symonia, & cætera. Ita q̄ sunt exempla malæ vita totius mundi, & facti sunt via perditionis. ¶ Deinde statua, id ē, Ecclesia descendit de ære ad tibias ferreas, & est tempus in quo sumius modo. Nam sicut ferrum ē asperum, durum, implacabile, & in se frigidum, quod non potest mutari, nisi per ignē & percussionem malleor̄, sic est modo Christianitas. Nam iam non est prælatus, non dñs temporalis, non religiosus, non sacerdos, non status maritalis, nec heremita, nec mercator, nec status virginalis, nec status vidualis, nec ciuis, nec artifex, nec scutifer, nec seruus, nec magister, nec discipulus, nec doctor, nec legista, nec baccalaureus, nec artista, qui se emendare velit de mala vita, nec per prædications, nec per exempla, nec per tormenta, nec per infirmitates, nec per gra-

ues mortalitates, nec per fames, nec per inundationes aquarū,
nec p obscurationes solis, nec per terræ motus, & caliorum plane
tarum. Quæ omnia quasi nobis videntur deliramenta. Et ita im
placabiles facti sunt Christiani, quod non videntur homines,
sed dæmones & insanii. Et sunt asperi super inuicem sine villa
pietate, mali sine villa benignitate, crudeles sine charitate, vslra
rijs sine largitate, Duri sine villa deuotione, amatores huius seculi
li sine dei timore, & contemptores regni dei sine villo amore.
Et sic sunt asperiores, implacabiliores, & duriores ferro Chri-
stiani isto tempore. O quomodo descendit statua ista, id est, sta-
tus Ecclesiæ de auro ad ferrum, quo deteriorata est. Quomodo
verificatum est illud Psalmi: Humiliauerunt in compedibus pe-
des eius, ferrum pertransijt animam eius. Nam scitis quod com-
pedes impediunt compeditatum ire. Sic est q[uod] quælibet anima
cuiuslibet fidelis, quæ spiritualiter ire debet & festinare, vt di-
cit Psalmista: Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum,
concupiscit & deficit anima mea in atria domini. Ibunt de vir-
tute in virtutem, videbitur deus deorum in Syon. Nam anima
cuiuslibet discreti debet habere duos pedes, cù quibus debet am-
bulare festinanter de virtute in virtutem. Primus pes dexter, est
amor cœlestis. Et secundus pes sinistus, est timor infernalis. Et
cum diabolus tentat de pcto, cogitare debet de inferno, in quo
illæ poenæ sunt paratae cuilibet facienti peccatum illud, de quo
tentat, & sic cogitando resistet, tali peccato. Et quando diabolus
tentat vt dimittat aliquid bonum inceptum, cogitare debet q[uod]
dimittendo illud bonum inceptum, perdet grām dei, & amorē, &
sic cogitando homo perficiet qd inceperat. Et sic p istos duos
pedes, s. amorē & timorem, ibit de virtute in virtutem in præ-
senti, & in futuro videbitur deus deorum in Syon. Sed heu quia di-
cit Psalmista: Humiliauerunt in compedibus pedes eius. s. otio-
sitas & pigritia. Quia communiter compedes habent duos cir-
culos quibus claudunt pedes, ita quod compeditatus non p̄t ire
festinanter. Ita isti duo pedes, s. amor cœlestis, & timor infer-
ni, qui faciunt ire aperte animam de virtute in virtutē, sunt hu-
miliati in compedibus otiositatis & pigritiatis, ita q[uod] de mille
non reperitur unus qui amet deum, & infernum timeat, ac si nun-
quam deberet mori. Ideo bene dicitur: Ferrum pertransijt ani-
mam eius, i. cuiuslibet Christiani. O quam duritia & pigritia ē modo
in ecclesia dei; nam vix inuenit, qui sciat se signarē signo crucis, seculum.

Nota b[ea]tissimā p[re]ba
racis, quo
habuit cor
dux & ipla
cabile

Psal. 140.

psal. 23

psal. 140

Deplorat
hoc cornū
prissimum
seculum.

Pauci qui sciāt confiteri & velint cōicare, missas audire nolunt,
& minime p̄dicatōes. Pauci sunt q̄ sciāt articulos fidei. Pauciores q̄ sciāt p̄cepta, & faciat̄. Nō sūt oblatōes, nō soluunt decimę
nō p̄nt inclinari hoies ad remissionē iniuriar̄, & minus ad re-
stitutionē rapinar̄. Oēs sunt pomposi, mēdaces, luxuriosi, cu-
pidi, detractores, deceptores, p̄ceptoꝝ, contēptores, deū blas-
phemātes, deo nō seruiētes, instabiles, & plus scādalizāt̄, q̄ edifi-
care possint. Pr̄lati sunt vani, supbi, pōposi, simoniaci, auari,
vſurarij, luxuriosi, & fidē posuerūt in mēsura terrenor̄: q̄a tātā
fidem habēt, quāta est mēsura redditū. Et quantū pōderāt red-
ditus, tñm ponderat eorū fides. Modo currūt ad istū Papā, mo-
do ad illū. Et illū dicūt veꝝ Papā qui meliore redditū tribuit vꝝ
pmittit. Et ipsi sustinēt intrusos & vitiōsos potius q̄ veritatem
indigni z̄ dei, q̄ nō querit angulos, & nō lucere nō pōt. Ipsi sunt sine cha-
rītate gulosi, & pigri, nō celebrāt, nō pr̄dicāt, sed deū scādalizāt̄
gregem in-
ficūnt. Et ipsi dñi tpales sunt sine pietate, sine charitate, sine misericordia, & sine pace. Religiosi nō tenēt regulā suā, scandalizāt̄
proximū, & facti sunt via pditionis. Sacerdotes pascant ad ho-
nores, sed minime ad mores, nam sunt ignorātes, sapiētibus de-
trahētes, hypocritæ, symoniaci, deteriores ludēts, luxuriosi, iui-
di, totū mundū corrumpt̄, tardi ad orationē, veloces ad luxuriā,
crudeles sine misericordia, habētes multa arma, sed minime bre-
viaria, ptinaces, loquaces, sed minime veraces. Et gauderet po-
pulus, si inter mille vñū bonū inuenirēt. Vñ pr̄e dolore dicere
possimus illud Threnor̄. Quō obscuratū est aur̄, mutatus ē
color optimus. Dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omniū
platear̄. Nā aur̄, bon̄, vitæ obscuratū est in toto mundo. Mu-
tatus est color optimus, id ē, verbū euāgelicū quod dñm depin-
git varijs coloribus & virtutibus, mutatū est, id ē, intellectus sa-
cræ scripturæ seu sacræ paginæ in colore philosophico, & poe-

Ad fabiū tico: q̄a p̄dicatores oēs nō pr̄dicāt bibliā. Dispersi sunt lapides
las aut̄ cō-
sacrarij in capite oīm platear̄. Nā isti lapides sunt religiosi sa-
rietunt. piētes, q̄ defendere debēt ciuitatē, id ē, Ch̄riānitatē à dæmoni-
bus, cū lapidibus, id ē, cū authoritatibus sacræ scripturæ, p̄dicā-
do cōtra vitia. Dispersi sunt p̄ plateas dñor̄, tēporaliū, ut digni-
tates tpales sibi acqrāt. Nā vix reperies doctores vel magistros

Inuebit
cōtra relī-
giōsos. in monasterijs, sed citius in curijs, nā vñus est cōfessor regis, ali-
us reginæ &c. Et ita dispersi sunt lapides sanctuarij, i.ecclesiæ p̄
ist as plateas. Et bene possimus dicere: Pupilli facti sumus abis-
p̄re, matres nře quasi viduæ, aquā nostrā pecunia bibimus, li-

guarum nostra pretio cōparauimus. Thren. 4. dicit primo: Pupilli
facti sumus absq; p̄e. i. absq; vero pastore ecclesiastico. Nā etiā
aīæ nīæ sunt absq; fideli p̄e spūali, q̄a possiblē ē, q̄ deuota mu-
lier volēs deo seruire, de dece vix iueniat patrē spūalem stabilem.
Itē matres nīæ quasi viduæ sunt, i. dignitates ecclesiastice quasi
viduæ sunt: q̄a iam nō est ep̄us q̄ curat de aīabus sui ep̄atus, non Lōtracle
rector q̄ curat de aīabus suæ rectoriæ, imo q̄ deterius est, ipsi ricos mas-
absentat se, & relinquūt vicarios ignorantes, q̄ plus eis reddunt, abusum.
nec dolēt si lupi rapaces deuorēt anias. Itē aquā nostrā pecunia
bibimus, i. grām spūs sancti sive virtutē, quæ dant in sacramētis
p̄ ministros ecclesię q̄ cooperte, vel apte symoniaci sunt, i. mē
taliter vel corporaliter. Ita q̄ à maiore vsq; ad minorē oēs au-
ritiæ studēt. Et sic totus mūdus positus ē in maligno & obstina-Hie. 6. 8.
tioe: q̄a nemo vult se emēdare, imo deteriores in peccatis effici
unt. Et sic bene potest dici, q̄ ferrū. i. obstinatio peccati, p̄trāhit
aīam eius, i. cuiuslibet Ch̄riani mali. Sed illud ferrū hūiliabit per
ignem, & per p̄cussionē malleorę, & cito & breuissime erit iste
ignis, i. p̄secutio in Ch̄rianitate. Quia deus q̄ dixit: Cum accepe Psal. 74.
ro tps, ego iusticias iudicabo, in breui excitabit irā sup Christia-
nitatē ita validā, q̄ Ch̄riani si decimā partē intelligerēt, multū
pr̄e dolore m̄rerent, vt tñ coacte agnoscerēt creatorē, & ideo
istis sic cōsideratis bñ possimus dicere q̄ statua, i. ecclesia descē-
dit de capite aureo ad tibias ferreas, qđ ē tps in quo sumus nūc.
Vnde possumus diceret: Ecce hic, i. status spūalis, positus est in
ruinā. Quia de capite aureo, i. de ardore charitatis, venit ad ti-
bias ferreas, i. ad obstinationē in p̄ctis, nō se emendādo. Et qđ
restat de statua, certe nō nisi pedes, quaꝝ vna pars erat de ferro,
altera de luto. Et illud erit tps Antichristi, q̄ cū fuerit natus, gē-
tes incipiēt esse de ferro. i. obstinati in peccatis plus q̄ dictū est,
sc̄ asperi, frigidi, duri, & implacabiles. O q̄ duꝝ erit illud ferrū
vltimæ partis statuæ Ecclesię. i. qñ Ch̄riani negabunt fidē, vt
possint euadere tormenta corporalia. Et ista vltima pars bene erit
tpe Antichristi, & erit de luto sicut vna pars statuæ: q̄a erūt gē-
tes carnales. Nam nō seruabit lex matrimonij, nec gradus con-
sanguinitatis, nec erūt ieunia, nec abstinentiæ carniū. Sed erunt
hoies luxuriosi, & sine legē, gulosi, & sine abstinentiâ alicuius car-
nalitatis, & erūt carnales totaliter sine tēperātia, auari & pōpo-
si sine aliqua misericordia & humilitate, pigri & otiosi sine ali-
qua diligentia suæ salutis. Et oēs Christiani mali, erunt lutosi &
ferrei. Et de isto tpe ita lutoso dicebat David orādo, vt deus erit

Psal. 68 peret eum de isto tempore: Eripe me de luto, ut non infigar. Libera me ab his quod oderunt me, & de profundis aquarum. Et erit tunc statua completa, cum de capite auri descendat ad argentum, & gradatim ad æs & ferrum, usque ad pedes ferreos & luteos, quod est tempus Antichristi. Et tunc bene poterimus dicere: Ecce hic, id est, status virtutis spiritualis positus est in ruinam. Et tunc quod restabit: Certe nihil nisi quod veniat lapis de monte missus sine manibus hominis, quod percutiat statuæ pedes, & in fauillam deducat. Iste enim lapis est dominus Iesus Christus, secundum quod scriptum est: Petra autem erat Christus. Qui veniet a seipso, & calius homo non mittet: quia ipse super omnes est. Et percutiet istam statuam, id est mundum per conflagrationem, & eum in fauillam reducet. Quia omne quod elementatum est comburet in uno puncto, ita quod non videbit ille mūdus nisi una fauilla. Et sic ista prima pars nostræ sermonis fuit moralis, ad cognoscendum rationabiliter finem mundi esse cito & breuissime, & iam vita spiritualis sit in cauda sua. Ecce hic speculum morale primæ prophetiarum Danielis allegata. Sequitur secunda pars sermonis.

Secundo, dico quod secunda prophetia quæ est Danielis, ostendit nobis ruinam Ecclesiasticae dignitatis. Et hic aperiet mysterium finis Ecclesiæ, ut quod legit, intelligat. Et breuiter exponam quod mihi declarata fuerunt super isto intellectu. Nam dicunt aliqui, quod cito erit Antichrûs manifestus in mundo. Alij dicunt quod non, sed multum diffat a nobis. Vnde ad habendum notitiam de isto Antichrûso, sciat unusquisque quod duo Antichrûsi sunt futuri anni mundi cofractio successione, quoque unus, id est primus erit Antichrûs mixtus. Alius successor erit Antichrûs purus. Antichrûs mixtus veniet sub specie sanctitatis, quod vitam Christianam mirabiliter ab extra tenebit, & in corde habebit spiritum malignum radicatum, quod eum inspirabit sub specie boni, qui multa mala faciet Ecclesiæ. Et iste non accipiet consilio aliquorum, sed quod videbunt sibi sienda perphas & nephas conabitur facere ex instigatio diabolica. Et multos reges & principes sanctitate facta decipiet, & ad maximum errorum & scandalum deducet. Et etiam sapientissimos & doctissimos in lege errare faciet, & diabolus conabitur adimplere omnia cogitatione eius. Et spiritus malignus dabit intelligere, quod totum a deo ei euenniat, & etiam virtutem in sanctitate famosi decipient per illum spiritum malignum illius Antichristi mixti. Et ut intelligatis clarius erroris illius maledicti, secundum quod mihi permisum est, verificabitur in ipso prophetia Danielis. Vbi recitat ipse Daniel in. 3. ca. quod Nabuchodonosor rex fecit fieri unam statuam auream, quod erat in altitudine cubitorum sexaginta.

Vita de scribit an-
richrûssi mixti.

Sed ap-
pheta.

ginta, & in latitudine cubitorum septem, & misit eum in cibum magnum, priuinciam Babylonis. Et postea fecit congregare omnes philosophos, astrologos, sapientes, duces, comites, iudices, barones & principes, ut erigerent & publicaret idolum illud, & voluit quod sub pena mortis idolum illud adoraretur vel gratis quando audirent sonum instrumentorum. Vnde omnes idolum adorauerunt vel gratis: aliqui gratis, & aliqui vi, hoc ex timore penae. Et non fuerunt reperti nisi tres viri fideles, qui noluerunt adorare Idolum illud, scilicet Sydrac, Mysac, & Abdenago, qui maluerunt in ciborum poni ignis ardoris quam idolum illud adorare. Et propter fidelitatem eorum erga suum cretorem angelus descendit, quod eos sic illas seruavit, quod capillus de capite eorum non periret. Et de hoc loquitur textus bibliæ secundum medullam predicti capituli. Et ut bona gens clarius intelligatis, quem dicunt sci re debetis, quod Idolum Nabuchodonosor est Antichrœsus mixtus verificatus, & erit maius idolum quod fuerit aliquid à principio ecclesiæ usque nunc in dignitate papali, nec fiet postea in eadem dignitate usque ad finem mundi, quia ille erit ultimus quantum ad dignitatem papalem. Non dico hic quod fiet papa, sed erigetur illud Idolum contra verum Papam. Et ista erit quarta bestia, quæ surget pessima de mari. Et cum videritis haec fieri, creditis, quod breuissime mortuo eo manifestabitur Antichristus purus, de quo capitulum quod sequitur, Danielis loquitur, ut dicam inferius. Hic autem aperitur mysterium huius prophetæ, seu figuræ. Nabuchodonosor interpretat sedens in angustia agnita, vel sessio in agnitionem angustiarum. Etiam interpretat prophetans istius mundi signum. Et iste Nabuchodonosor erit unus princeps magnus, qui in ultimis temporibus surget in ecclesia, & sedebit in indignatione, siue in angustia agnita. Qui Nabuchodonosor angustiabit istum mundum tribulando corda hominum propter Idolum quod faciet. Sed erit agnita illa angustia quam illud idolum interficiet deus mala morte, & tunc eius mors erit nota per totum mundum, & tunc erit clarificate malitia cordis sui, & corrupta sanctitas simulata sua. Itē dico quod interpretat prophetas istius mundi signum. Nam iste prophetabit signum huius mundi, id est finem mundi. Et quod est illud signum quod nobis demonstrabit finem mundi, certe non possumus dicere, quod illud signum fuerit, quoniam sol tempore Iosue retrocessit ad orientem, quia hoc non fuit signum finis huius mundi, sed victricem populi Israel contra Amalecitas. Nec possumus dicere quod signum illud fuerit, quoniam sol tempore Ezechiae regis retrocessit decemli 4. Reg. 22.

Does an
tichristi

neas in horologio tēpli. Non enim illud fuit signū finis huius mūdi, sed sanctitatis Ezechiæ regis. Nā etiā diluuiū fuit signū finis huius mūdi; qā ibi fuerūt reseruatæ octo aīæ, & muleres ad mūdum replendū. Nec alia multa signa, qā in planetis fuerūt mani-
festata. Fuerūt finis huius mūdi signa, sed alicuius puincīæ, vel
regni, vel regis, vel principis, subuersiōnis, vel destruciōis, vel
perditōis, vel mortis, vel victoriæ, vel sanitatis, &c. Sed qđ erit
signū huius, s. finis mūdi, certe, serpēs. Nā angelus lucifer bastar-
dauit: qñ dūmisit signū propriæ imaginis, qñ corruit humana
natura tā corporaliter qđ spūaliter, & tūc habuit suū finē. Quod
si Adā nō peccasset, electus nō fuisset homo, ita qđ serpēs ē finis
hoīs & mundi, & fuit serpēs Idolū qđ Adā & Eua adorauerūt,
quia crediderūt ei, & voluntatē dæmonis qđ in eo habitabat, fe-
cerūt, & voluntatē sui creatoris dereliquerūt, & idolatrie fuerunt.
Et sic Nabuchodonosor interpretat̄ prophetizās mūdi huius,
id ē, fidei signū, qui Nabuchodonosor signū fecit qđ totū figu-
ra fuit, quæ qdem figura verificabit̄ an Antichrīm purę: quia sur-

Nota qđ
scđ; aliqđ
būs Ulin
cēti' expl;
se demon/
strauit ibi
principem
Ded solu-
nēlii, qđ ad
līram i cly/
peo por/
tat serpen-
tē deuora-
tē hoīem,
z hoc non
vt arma
sua, qđ nō
est nat̄ ad
hoc, s̄ vt
adoptionat².
Text
get magnus princeps qđ seruet in ecclesia, in dignitate papali, &
iste princeps in signū, qđ ē vltimū idolum qđ faciet, & qđ ipse erit
Antichristus mixtus, bastardādo portabit serpentē figurā mū-
di in ore habentē, tñ realiter nō erunt arma sua, sicut serpēs rea-
litter non erat arma Luciferi, sed eius arma erat imago Trinita-
tis an p̄ctm, quā perdidit ppter p̄ctm superbię, qđ in cœlo cō-
cepit, volēs se equiparare deo oīpotēti in potentia. Sic iste prin-
ceps bastardabit portando serpentē pro armis, non tñ realiter
suis. Et prophetabit vt interpretatū est signū huius mundi ba-
stardādo, qđ serpentē portabit vt dixi: qđ nobis demōstrat rui-
nā mundi & humanae naturæ, qđ finis debet esse p serpentē, in qđ
diabolus mundū decepit. Et iste magnus princeps faciet idolum
quia ipsem̄ faciet vnū malum papā contra vēp̄ papā, vt fecit
Nabuchodonosor cōtra deū, & ponet illū in cāpo puincīæ Ba-
bylonis. i. cōfusiōis, qđ nō erit nisi cōfusio, & cōgregabit oēs phi-
losophos, & astrologos, sapientes, & duces, principes, & baro-
nes vt erigāt idolum, nō vt eligāt, qđ electus erit p eū. Sed erūt cō-
gregatōes p̄dictæ vt erigāt. i. vt publicet qđ factū ē p̄p̄m pri-
cipē. Sicut fecit Nabuchodonosor, qđ primo fecit statuā, & po-
stea cōgregauit philosophos & astrologos, vt erigerēt & publi-
carent qđ factū erat p eū, & cōmendabit cū publicatū fuerit ido-
lum istud p totā ecclesia, qđ cū audierint sonū instrumentor̄, i.
p̄recones publicatē, qđ adorēt eū, i. acceptent oēs eū sub poēna

mortis. Vñ oēs Christiani vñ vel gratis adorabunt eū. Exceptis
Sydrac, Mysac, & Abdenago. ¶ Et hic oriūt duæ q̄stioēs, quare
prima est, q̄ aliq voluerūt dicere, qđ hoc cōpletū fuit in idolo,
qđ factū fuit Pytis: qā oēs gētes Ch̄ianitatis adorauerūt eū, ex-
cepti iuxta interpretationē Sydrac. i. regnū Castellę, q̄ decori ho-
mines sunt; & Mysac. i. regnum Scocia, q̄ risu latifacie sunt: &
Abdenago. i. regnū Arogonū, q̄ tacētes sunt, & non hylares fa-
cie, imo videntē gētes iratæ, vt illi q̄ iniuitatē detinēt in corde
suo, & nō audēt manifestare eā, sed pressi p̄ tristitia tacēt. Que
quidē regna nō adorauerunt idolū P̄yfis factū. Dico q̄ nō intel-
ligo de eo, qā nō fuit pœna mortis fulminata his q̄ nō adoraue-
rūt eū, sicut fiet i illo de Nabuchodonosor siēdo aī Antichristū
pug. Secūda q̄stio est, nā multi dicūt, q̄ figura illa ē de Antichri-
sto puro, q̄ erit maledictū idolū: qā faciet se adorari tanq̄ deū.
Dico q̄ figura nō intelligit de Antichristo puro, ideo qā ille nō
habebit hoīem factorē, nec hoīes erectores vt idolū Nabu-
chodonosor, qđ habuit ipm Nabuchodonosor, & ab ipso cōgrega-
tos erectores, vt pdictū est. Nā ipse Antichr̄us purus ex instiga-
tione diabolica sei pm faciet adorari tanq̄ deū: qā sic erit terribi-
lis in cōspectu oīm, q̄ oēs principes huius mūdi vidēdo eū, vel
audiendo eius famā, dabūt sibi obedientiā, & ei se subiūcent. Nā
cū manifestabit, nō habebit hoīem in mundo maiore se, à quo
indigeat fieri monarcha. Sed ppter p̄ctā populi deus p̄mitter,
vt habeat potestatē sup oēs principes mundi q̄ tūc erunt. Ergo
nō intelligo de Antichr̄o puro. Scđo, qā sicut idolū Nabu-
chodonosor habuit ipm Nabuchodonosor factorē, & ipsos cōgre-
gatos erectores, Ita habebit istud idolū vltimo siēdū aī Anti-
christū purū factorē Nabuchodonosor. i. ipm magnū principē
portitorē signū huius mūdi. i. serpentē p̄ armis, & erectores. i.
publicatores illos cōgregatos in cāpo Babylonis. i. cōfusionis.
Quia deus interficiēs eos ambos, mūdus remanebit plus confu-
sus & verecūdatus q̄ de illo P̄yfis. Et q̄ postea ambulauerūt in
cōfusione illoꝝ sapientū, q̄ eū elegerāt, & istud idolū erit in alti-
tudine sexaginta cubitoꝝ, id ē, sexaginta platoꝝ, q̄ habebūt eū
papa vi uel gratis. Et aliq ignorātes decipient sanctitate extrin-
seca istius Antichristi mixti, & erit idolū in latitudine septē cu-
bitoꝝ. i. septē potestatū, uel septē principū, q̄ dñabunt̄ quasi to-
ti ecclesiaz, q̄ dabūt ei obedientiā, & erūt p̄ eo cōtra vñp̄z papā,
& si nō esset alias papa cōtra eū, nō fieret pœna mortis nolenti-
bus sibi obedire, Quia vñp̄z est vñus papa, credētia Ch̄ianitatis

vna est, & sic non est necessaria p̄cēa mortis. Sed erit contra il-
lud idolū alius Papa, q̄ verus erit, in quē gentes in fine credent.
Et ad subtrahendū gentes ab obediētia veri pape, siēt tres sub-
tractiōes, quæ importabunt p̄cēa mortis oībus nolentibus il-
lud idolū adorare. Quaꝝ prima subtractio fiet ad intra. i. in cor-
Scēa ad extra. s. ad corpus. Tertia, ad vitā. s. ad temporalia. Pri-
mo ēm̄ subtrahent corda à vero Papa, propter timorem. Secū-
do, corpora, propter terrorē. Tertio, tpalia, propter amorem.
Sed de his tpalib⁹ nō gaudebunt à multo tpe, & isti erūt ecclē-
siastici, quos postea depredabunt, vt inferius dicā. Et finaliter de
tota Ch̄rianitate nō restabunt ad adorādū illud idolū, ppter p-
secutōes & tormēta, quæ à sex principib⁹ siēt, & septimus erit
Nabuchodonosor, q̄ sedebit, & ali⁹ executionē facient in eccle-
sia, primo contra platos; secundo, cōtra religiosos & sacerdotes,
tertio, contra laicos, qui tres status interpretantur per Sydrac,
Mysac, & Abdenago, q̄ nō adorabunt idolū, q̄ significant tres
natōes personaḡ scdm interpretationū istoꝝ triū viroꝝ, q̄ cō-
tradixerunt idolo Nabuchodonosor, vt superius dictū est. Nā
Sydrac, interpretat decorus, & isti sunt perfecti religiosi, q̄ erūt
illuminati à deo cognoscere veritatē ecclesiæ: q̄a aut, p̄ vero pa-
panō morient, aut pro eo ad deserta fugient, vbi erunt latitantes
per tres annos & plus, s̄ nō cōplebunt quartū annū. Itē Mysac
interpretat risus de gaudio, & isti erunt quos permittet deus pu-
gnare cum gaudio & veritate, & lātitia pro ecclesia cōtra illud
idolū, & mortē magis sibi eligent cum lātitia, q̄ vitā cum tristi-
tia. Itē Abdenago interpretat seruus tacens, & isti erunt ignorā-
tes bonū & malum, & innocentes, mulieres, & multi ali⁹, q̄ erro-
rem istum ignorabunt. Cum qbus verus Papa dispensabit, & si
non dispensabit, ignorātia dispensabit sibi p̄fis. Etiā illi q̄ erro-
rem illum intelligerent, potius mortē eligerent q̄ errorem su-
stinere, & tales erunt tacentes. Etiā aliqui fugient ad deserta in
extremis partib⁹, vbi non exiet Nabuchodonosor, sed ita ta-
centes erūt in magna miseria in heremis. Etiā aliqui sacerdotes
& religiosi in habitu dissimulato in desertis eōrt celebrātes q̄ nō
portabunt coronā, nec habitum sacerdotale, nec monstrabunt
se līas scire, nec tenebunt capellas nec oratoria, nec altaria, sed
de mane celebrabunt illis qui erunt dispensati. Quia verus Pa-
pa dispensabit cum eis, vt possint in desertis celebrare, vt per il-
lam prophetiā quæ loquit de ista dispensatione probabo, & ce-
lebrata missa occultabūt calicē, & alia vestimenta, q̄ pertinent

P̄secu-
tio bonoz
acerba.

ad celebrandum. Ita q; nullus poterit aliquibus indicis habere
notitiā q; sint sacerdotes, & isti erunt servi tacentes, & multi alij
dispensati inter schismaticos in diuinis. Tunc servi tacentes
erunt illi q; per angelum eis delegatum erunt liberati à flamma
ignis infernalis. Ut isti tres viri nominati liberati sunt à furno
Nabuchodonosor. Et tunc Christiani cum viderint hæc fieri,
bene poteruut diceret verba thematis. Ecce positus est hic, scz
status dignitatis ecclesie, in ruinā. Sed tamē deus uon deseret ec
clesiam, scz verum Papam, quia nauicula poterit periclitari, sed
non mergi, & ille vanus intronizandus erit cū illo principe ma
iori vnius voluntatis. Et redditus ecclesie, ita subripien, q; nō
remanebit beneficiatus q; non sit spoliatus à beneficio. Et hoc Consolat
tio magis
na.
sustinebit deus propter purgare filios Leui à sua malicia, de qua
gratis se purificare noluerunt. Et ad hortādum quæ dixi: Ape
riam duas prophetias Ezechielis, in quibus totum factum ec
clesie continet. Nam legimus Ezechielis. 8. cap. quomodo de
demorat illud idolū fiendū in ecclesia dei, in fine mundi, contra
ve, vicariū suum, per idololatras, qui propter honores & diui
tias & dignitates consueuerunt quotidie facere vnum papā, &
beneplacentem eis. Et isti facient finaliter vnum maiorem q
unquam fuit, nec fiet postea. Quia ab aquilone pādet omne ma
lum. A quo veniet idolum illud, id est, ex parte Romano, vt
patet in supradicto caplo. Propter quod ira dei descendet sup
ecclesiā ita acriter, q; orationes sanctor, plus prouocabunt deum Auditu
horibile.
ad irā quam ad misericordiā, vt patet in fine capli ipsius, vbi di
cit: Cum eleuauerint ad me voces magnas, non exaudiam eos.
Ita quod sancti qui erunt in mundo isto vnam guttā iræ dei mi
tigare non poterunt, donec purificatum fuerit sanctuarium, vt
patet in caplo sequenti Ezechielis: vbi dicit, quod deus clama
uit in auribus voce magna, dicens: Appropinquauerunt visita
tores vrbis, & vnuquisq; vox interfectionis in manu sua. Et di
cit Ezechiel, quod vidit venire sex viros a parte aquilonis, id ē,
Almaniæ, &c. qui omnes portabant in manu sua interitus. Et
dicit, quod in medio eorū vidit vnum hominē indutum lineis,
qui ad renes portabat atramentarium, id ē ad corrigiā, & dixit, q;
dixit deus illi induto lineis, vt transiret per ciuitatem, & signum
Thau signaret in frontibus omnium gementiū & flentium, ri
dentes & tripudiantes minime signaret. Et illos sex viros per ci
uitatem interficere oēs quoscūq; inuenierunt sine signo Thau.
Et dixit dñs illis viris, A sanctuario meo incipite. Bona gens.

Tribulatōes quas mittet dñs in mundo, in fine mundi, in tēpo-
re Antichristi. Nā isti sex viri armati psequētes ciuitatē, id est,
Chriianitatē erunt sex principes, q dñabunt̄ quasi toti Chriani-
tati, q erūt obediētes Antichristo mixto. Sed m̄ tñ vt dictū est
superius, ybi feci mentionē de septē, qñ dixi q̄ statua erat in la-
titudine septē cubitor̄. Sed q̄a vnus eoꝝ erit sup oēs, cui illi sex
obediēt, vt dictū est superius. Hic nō fit mentio nisi de sex viris,
qui destruēt ciuitates interficiēdo nō signatos signo Thau. Qui
incipiēt prio à sanctuario dei, i. ab ecclesiasticis. Nō q̄ interfici
ent oēs corporaliter, sed aliquos spūaliter. O si scirēt ecclesiasti-
ci q̄ rōne pmittet eos deus tunc psequi: quia pp̄ter pctā eoꝝ,
credo q̄ cibus eoꝝ esset fel cū vino mixtū. Nā quo ecclesiā pu-
rificari debeāt per Antichr̄m mixtū, ostendit dñs cū Apostolis
dixit in psona totius ecclesiāe Mat. 5. V os estis sal terræ, qđ si sal
euanuerit in quo saliet, ad nihilū valet vltra, nisi vt mittat foras
Reforma & cōculcet ab hoībus. Nā istud sal condiēs amaritudinē, & con-
tionis mo-
dus. seruās necessaria, est doctrīa ecclesiasticoꝝ, q̄ per vitā & doctrī-
nā conseruāt aias populi in virtutib⁹, & cum istud sal euanue-
rit, i. doctrīna & vita ecclesiasticoꝝ ad nihilū redacta fuerit, vt
patet supiū (q pl⁹ facti sunt laqueū aiaꝝ & lupi rapaces, q̄ pasto-
res seruātes greges) ad nihilū valet vltra, nisi vt mittat foras, i. à
beneficiis, honoribus, diuitijs, & dignitatibus ecclesiasticis p su-
pradicōs principes, & cōculcet ab hoībus raptoribus, q̄ cōcul-
cabūt ita terribiliter clerum si essent infideles & rapidi. Et laici
Tribula/
cio ecclēsī/
asticorum ita indignati erūt cōtra ipsos, q̄ sacrificiū deo se facere reputa-
bunt de eis, & hoc q̄ dico malis, erit purgatio vitiorum, & bo-
nis augmentatio virtutū. Sed hic orit quā sitio: An deus hāc tri-
bulationē permittat tñ euenire pp̄ter pctā clericor̄. Dico q̄
non, immo dico q̄ etiā pp̄ter pctā populi, & vt intelligatis ex-
emplū, dabo vobis: V na ciuitas est bene murata, & habet circū-
quaq; turres, p defensiōe ipsius, sed ciues efficiunt̄ rebelles cōtra
rēgē suū. Vnde rex obsidet ciuitatē, & ponit bōbardas, & alia ar-
ticia ad capiendū eā. Dicatis mihi, ubi incipiet rex pcutere cū
bombardis, ad populū, uel ad muros, uel ad turres: certe ad muros
& turres. Sed dices qđ offenderūt muri & turres, q̄ sic debeāt
corruere. Certe qa ptegūt populū rebellē cōtra rēgē suū. Ideo
ut faciat iustitiam de populo suo, primo destruet muros & tur-
res. Ita deus uult facere de populo suo huius mundi pp̄ter pctā
sua, ut dixi supiū, & tñ nemo uult corrigerē uitā sua. Ideo dñs
Iesus uolēs inuadere istā ciuitatē, & de ea facere iustitiā p Anti-

christū & cōfractiōne in die iudicij. Vult primo murū & turre
istius ciuitatis, q̄ sunt ecclesie bōbardare. Nā sunt muri ad custo
diendū istā ciuitatē p doctrinā & bona exempla. De q̄ muro di
tebat propheta. Muro tuo inexpugnabili circūcinge nos deus,
& armis tuæ potētia prege nos semp. Itē sunt turre ad fīlian
dū cōtra inimicos ad defensionē ciuitatis p sacramēta ecclesiastī
ca, & per p̄dicatōes. De q̄bus turribus dicebat Psalmista. Fiat pax Psal. 122
in virtute tua, & abundātia in turribus tuis. i. ecclesia. Cū mūdus
sit rebellis cōtra dēū suū, ipse vult iuadere istā ciuitatē ad iustitiās
faciēdas p tribulatōes finis mūdi. Sed prio vult bōbardare murū
& turre. i. ecclesiā. Ideo dixi superius, q̄a dñs dixit illis sex viris,
q̄ p̄prio īcipiat à sanctuario suo. i. ecclesia. Et hoc ppter culpā po
puli, q̄a populus est etiā causa q̄ religiosi & clericī & plati sunt ma
li. Nā dñi tpales cēperūt sibi usurpare redditus ecclesie, ppter ho
nores, & vanitates & auaritiā, & isurgere cōtra clericos, & eccl
esiā cōtra dños tpales p finiam excoicatōis, & ita paulatiue populus
suit cā q̄ clerūs effectus est malus. Ideo illa psecutio quā veniet
eis ppter p̄ctā populi, erit eis purificatio vitiōe, & augmentatio
virtutū, vt psecutio innocentū q̄ venit, ppter p̄ctā parentū, q̄ pec
cauerūt in filiū dei, q̄n noluerūt recipere matrē, quā venit de Na
zareth ad terrā Berhleem parere filiū suū, vñ ad stabulū bestiarū
oportuit habere refugiū. Ideo pmisit deus vt ipsi punirent in filijs.
S̄ illa punitio fuit i pēnā parētibus, & ipsis inocētibus copalis do
lor sed gloria anīabus. Ita psecutio clericōe erit in pēnā pplo, q̄
nō audient missas, nec doctrinas spūales, nec recipiēt sacra, ppter
p̄ctā eorūdē. Et clericis erit dolor & gemitus, sed eorū aīabus ho
nor & gloria si patienter sustinerint, & seipso accusauerit corā
deo. ¶ Sequtur videre q̄s est ille vir, q̄ est idutus lineis, portās atra
mentariū circa renes. i. ad corrīgiā currēs p ciuitatē, signās signo
Thau oēs gemētes & flētes. Nā vir iste erit verus papa, q̄ psequē
tur p Antichr̄m mixtū. Qui erit idutus lineis. i. albedine duobus
modis, primo mō p antiquatē, q̄a antiquus erit ille verus papa, q̄a
nō habebit capillū, q̄ nō sit albus. Itē q̄a habebit castitatē, q̄a vir
go erit, nā color albus cōparat castitati. Ita q̄ p antiquatē & casti
tatē indutus erit lineis. i. albedine, & iste portabit erga renes atra
mentariū, nā illud atramentariū significat p̄tātē ecclesiasticā, quā
portabit iste papa, & nō aliis ipso viuēte ad renes. i. ad consciām,
quia idubitāter sciet se esse verū papā. Et vt itelligatis q̄uo scripto
riū significat p̄tātē ecclesiasticā, debetis scire, q̄ in scriptorio c̄tior
habent. s. incaustoriū, in q̄ est tincta, q̄ sunt duo. s. tinctoriū, & ipa

In iustitia
seculariū,
cā clericos
rū malitie

De condī
tōibus ve
ri pape, et
p̄tate eius

Psal. 138.

tincta. Et sic sex sunt q̄ ducāt oēs ad sex ordīes sanctōꝝ pārādiſū. Nā primo in scrinio siue in pēnalogio est locus forcipū, quibus diuidit papyrus, & alia q̄ sunt multa. Quae significant ptātē absoluēdi aias à ptātē inferni per plenariā indulgentiā à pōena & à culpa. Itē cōdemnādi & priuādi anias à gloria paradisi per finiam excoicatōis. Itē ibi est locus moderatoriū ad moderādum calamos, & ad rodendū falsoꝝ & malū. Iste cultellus demōstrat ptātē ecclesiasticā ad absoluēdū in casib⁹. Nā p̄ctōr cū peccat, p̄ctm statim vt cōmissum ē, scribit in libro p̄scīaz dei, vñ in Psalmo: Imp̄fectū meū videſt oculi tui, & in libro tuo oēs scribent. Sed statī qn̄ p̄ctōr cōfiteſt, cōfessor absoluit eū. & cultellus abſolutōis abrodit p̄ctm de libro p̄scīaz dei. i. emēdat falsoꝝ p̄ iūctiō nē pōniaꝝ & emēdationē vītē. Itē ibi est locus pūctoriū vel pōzonii ad pforandū chartas, & ad ligandū quaternos in uno libro. Iste pōzonus demōstrat nobis ptātē ecclesiasticā dādi indulgētias, vel distribuēdi theſauꝝ ecclesiæ, q̄ indulgētiꝝ pforāt purgatoriū, & aias ligāt in quaternis ordinū angelōꝝ, in uno libro in gloria paradisi. Itē ibi ē locus calamoꝝ, pſcribēdis libris Calamus iste demōstrat ptātem faciēdi directe veros sacerdos‐tes, q̄ librosscire debēt, & docere populum. Itē ibi est tinctoriū, & hoc demōstrat ptātem ecclesiasticā directā in dādo be‐neſicia & p̄latōes, in qbus p̄lati & rectores & beneficiati intin‐gunt, i. pascunt & vestiunt. Et oia ista portabit iste vir albus ad renes, & non aliis, q̄a est verus papa, q̄ persequeſt, & signabit ſi‐gno Thau oēs gemētes & flētes. i. ſigno crucis in aia cuiuslibet Ch̄fiani. Dispēſando gemēti & flēti tribulatōes ecclesiæ, q̄ ipſe verus papa vteſt dulcedine misericordiæ, dispensando ſupradī‐tiſ, imitantibus tñ Sydrac, Mysac, Abdenago, qn̄ videbit illos sex viros, i. prīncipes pſequi Ecclesiā, & oēs illor⁹ anīaz q̄ erunt dispēſati erunt extra ptātem illor⁹ principū ecclesiā perſequē‐tiū. Et cū videritis hæc fieri, bene poteritis dicere: Ecce positus eſt hic. i. ſtatus dignitatis Ecclesiæ in ruinā. Sed iſte papa albus videbit mortē Antich̄ri mixti & idoli, q̄a finita pſecutiōe ad deum clamabit condolēdo de tāto malo permifſo in ecclesia. Qui caſtigati, ita debiles, ita fatigati, ita mortificati, & ita ſemiuiui erunt, q̄ vix ſp̄m vitæ habebūt, & tūc cognoscēt ſuū creatorē, & eū amabunt, & ei ſeruiēt puro corde, & caſto corpore, & non habebūt plura beneficia, ſed tñ viſtū & vеſtitū. O qūo tūc plo‐rabunt decimas perditas, quas non dederūt amore dei propter auaritias suas. Ecce ſcđa pphetia declarata, q̄ tractat de ruina ec‐

clericalice dignitatis. Quā cū uideritis fieri, poteritis cognoscere
re q̄ finis mudi cito erit & breuissime. Et hæc aduertat q̄ habet
sciētiā intelligēdi, q̄a nō cōputo t̄ps, nec nomino prīcipem, nec
idolū, nec uerū papā. Sed q̄ habet aures audiēdi audiat, & cōside-
ret solū autoritates. Quia iste credit q̄ mādat scribere Antichrīm
mixtū eē natū. Ideo q̄a ut superius declarauī, dixi totū uni & de
mōstrauī in spū. Anno dñi millesimo q̄drigētesimo decimo sex-
to, uicesimo octaua mēsis septēbris, facta sua oratōe i spū suo ui-
dit terna uice illos septē p̄cipes cū illo malo papa, ingredientes
unā magnā ciuitatē, egitando cū multa familia. Et uidit q̄uo ille
mal⁹ papa p̄sequebat ecclesiasticos. Itē i eodē anno q̄si in fine an-
ni uidit una uice i spū suo somniādo fctā orōe, & petēdo cotidie
sentire tribulatiōes ecclesiæ, uidit duas mulieres habentes armas
pulcherrimas in specie armoꝝ in qđā ciuitate, uidelicet i palacio
uno magno sup singulos eq̄s, tenetes singulas lāceas in manibus
suis, & pugnātes ubi populus cōcurrebat, in qua uisioē intellexit
iste pr̄l̄ium & quæ erit inter uerum papā & idolū fiendum inil-
lo tempore, postea uidit in sequenti nocte, q̄ cū esset festū, & po-
pulus in ecclesiā congregari deberet, ipse missam erat celebratu-
rus, q̄ cum missam celebraturus ecclesiā intrare uellet, uidit to-
tum populum extra ecclesiā cōgregatum taliter q̄ uix poterat
homo trāsire, & in ecclesiā erant modici, unde pro uno q̄ erat in
ecclesiā erant mille extra, & quisoris erant nō intrabant, & q̄ in-
tus erāt nō exhibant. Deinde accessit ad missam, & cum petiñho
stiam, non fuit in ecclesiā reperta nisi una quæ erat clara ut specu-
lum & integra. Et cū processisset ad missam & obtulisset hostiam
& calicē deo, & depositisset hostiā sup corporale, saltauerunt tres
mulieres super altare, quæ incepserunt tripudiare in simul. Vnde
sacerdos stupefactus cepit minari mulieribus illis, ne dēdecustan-
tum facerent deo super altare, & specialiter dum missa celebrare-
tur, quæ non timētes perseuerabāt. Vnde una illarum posuit ma-
num ad corporale, & cœpit illud inuoluere contemnendo sacri-
ficiū. Deinde accepit hostiam iam oblatam deo, & fregit, & la-
ceravit. Vnde sacerdos iratus ita indutus casula, accessit ad ostiū
Ecclesiæ, ubi populus erat extra, & cœpit clamare: iustitia, iusti-
tia, iustitia domine Deus omnipotens contra rectores huius po-
puli. Si non fecerint iustitiam de his quæ dicam. Vnde recto-
res dixerunt: Quid habetis? Qui respondit: Noueritis, quod cum
celebrarem, venerunt tres mulieres iuuenes, quæ super altare ta-
lia fecerūt tripudia, uenerūt & inuolerūt corporalia, & fregerūt

Vliso boz
renda.

hostiā cum qua celebrabā. Tun rectores intrauerūt ecclesia, q̄rentes illas mulieres, & nō inuenieſt niſi vñā, quæ ſtabat in terra tota humiliata ad angulū altaris, ad modū vnius mulieris orātis, & aliḡ duæ euanuerūt. Et dixerūt rectores: Vbi ſunt due aliḡ quæ dixit, recesserūt de ecclesia, & nō remāſit, niſi iſta ſola, & illi ſoli mulieri nihiſ dixerūt: vñā cū dictus ſacerdos vellet pcedere ad missam, petiſt hoſtiā, & fecerūt ſibi portari quinq̄ hostias quæ erāt oēs pforate, ita q̄ nulla poterat cōſecrari. Et cū ſacerdos ſtaret in triftitia, q̄a nō poterat offerre ſacrificiū, venit qdā ſacerdos, q̄ dixit, habeo hoſtiā paruā ad modū vnius denarij, cō ſecretis illā, & leuitis populo vñā iſta & nō cōſecratā, q̄a fracturas nō videbūt. Rndit ſacerdos q̄ celebrabat missam. Absit tātus error à me, vt idololatrate faciā populū, & ſic ceſſauit ſacrificiū publicū. Hoc myſteriū volo ad pſens apire, q̄a ſpūales per grām dei iſta loquēdo intelligēt, q̄a important gemitū & ploratum.

Notate mysteria. Tamē beati erūt q̄ recesserūt à mulieribus duabus p̄ renūtiationem de altercatōe altaris. De tertia quæ in ecclesia remāſit, cum qua conabāt, & ipſi conabunt̄ mori. Aliud declarare nolo, quia intelliſi p̄t. Et cū videritis h̄ec fieri, poteritis dicere verba thematis. Ecce hic, i. ſtatus ecclesiasticæ dignitatis, poſitus ē in ruinam. Et tūc nō reſtat, niſi q̄ pphetia quæ ſequtur, cōpleat, quæ dicit. Cūctos viuētes, &c. Non dicit, ſup ſole, ppter afflictionē mētis in gloria, ſed ſub ſole, ppter afflictionē mētis in terra. Nota cū adoleſcēte ſcdō q̄ ſurgat, &c. Lætabunt̄ in ecclesia, Ecclesiastes. 4. vbi dicit, quod vidit omnes q̄ ambulabāt ſub ſole cum adoleſcente, & intelligit ſcdm doctores de Antich̄ro puro. Sed primus adoleſcēs apud aliq̄s doctores intelligit Antich̄rus mixtus, q̄ mundū decipiet p̄ ſanctitatē apparentē, vt ſibi dignitates & diuitias & hmōi acqrat. Alius decipiet mundū dignitates & diuitias monſtrādo, & iſte demōſtrat in pphetia Danielis q̄ ſequit illā de Nabuchodonosor. Nā demonſtrat nobis ruinā fidei catholicæ. ¶ Deinde dicit Danielis. 4. q̄ Nabuchodonosor vidit arborē, cuius cacumen tāgebat cœlos, & rami eius p̄ totū mundū extēti erāt, & erat plena folijs & fructibus, in cuius ramis aues delectabant̄. Deinde vidit venire ſanctū de cœlo, q̄ clamauit: Succidite arborē, ſed nō ex toto vt remaneat radices ſup terrā, & clamauit auibus & beſtijs, vt q̄ volebat recedere de arboře, recederet. Bona ḡes, Arbor iſta Antich̄rus ē purus q̄ per illuſionē & dona & tormēta carnalitatis, Ch̄rianos de cœlo caderet faciet, i. de fide catholicā, q̄ dat gloriā aiabus. Rami extēti

¶ inno/ talē deum

¶ Tertia, pphetia.

per totum mundū, monarchia erit sua per totū mundū domi-
nās. Folia, i. pōpositates. Fruct⁹. i. diuitię & pōpositates. Aues. i.
vani hoīes, pōposi, superbi, auari, & gulosi, q adhārebunt ei be-
stiae sub vmbra arboris. i. luxuriosi, otiosi, & vani, obediētes ei.
Sāctus de cōcelo clamās, succidite arbore, & remaneāt radices in
terra, sanctus Michael erit, q ignē de cōcelo portabit, & iterficiet
īpm Antichrīm pur⁹, & q cū eo erūt, & liberabit eos de terra, sed
radices in terra manebūt, qa Antichrī & aiæ suo⁹ cōdemnabū-
tur. Aues & bestiae q recedēt ab arbore erūt p̄tōres supradicti,
qui in illis modicis diebus qbus mūdus durabit, relinquēt vitia
Antichrī, & dignitates, & honores, & carnalitates, & agēt p̄ce-
nitentiā, & iter⁹ misericordia dei seruabit eos. Tñ de Ch̄ianis
pauci erūt, q conuertent. Quia ī possibile est q semel grām spūs
sancti perdidit, q̄ eā amplius recuperare valeat, & hoc de rege-
neratis intelligit. O quo infide catholica tūc pauci firmiter se te-
nebunt. Certe cū videritis ista fieri, bene poteritis dicere. Ec-
ce positus est hic, id ē, status fidei catholice in ruinā. Et tunc nō
erit dubitatio de fine mundi. Rogemus, &c.

F I N I S .

E P I S T O L A B E A T I V I N C E N- tij confessoris, & doctoris ordinis prædicator⁹, de Anti- christo & fine mundi ad Benedictū Papā. XIII.

V incentius seruus inutilis, ordinis fratrū prædicator⁹
altissimo dño nrō Papæ, totū & vniuersa quę agit &
docet ad pedū vestigia beator⁹. Apostolus Paulus
post pię prædicatōis euāgelicā, imo & legationis
Apostolicā à latere Ch̄i sibi cōmissa plurimis annis. Tandē se
cundū rēuelationē accedēs Hierosolymā contulit Petro, & alijs
euāgeliū quod p̄dicabat in gētibus, ne forte in vanum curreret
aut cucurisset, vt ipsem recitat ad Galatas. i. ca. Apostoli etiā
oēs à p̄dicatōe ad quā diuinitus missi fuerāt, & quā diligēter ex-
ercuerāt, reuersi cōueniētes ad Ch̄im, dixerūt ei oia q̄ egerāt &
docuerāt, vt habeſ Mat. 6. ca. Sāctitati igit̄ vestræ q̄ vicē Ch̄i
gerit, ac sedē Petri tenet in terris. Pr̄senti scriptura refero ea q̄
p̄ mundū diuti⁹ p̄dicaui singulariter de fine mundi, & tpe Antī
ch̄i, maxime cū eadē facultas hoc iubeat. De tēpore siquidē An-
tichrī & fine mūdi ego assueui declarare q̄tuor q̄stiones in ser-
monibus meis, quaꝝ prima est hēc: Vtrū tps Antichrī & finis
mūdi in eodē coincidat temporaliter. Et r̄ndet q̄sic. Ratio huius

Gala. I

Prīma q̄
stio.

patet propter dominationem seu breuitatem duratiois mundi
post mortem Antichristi. Quid per sacram scripturam non inuenio te
pus maioris dñationis huius mundi post mortem Antichristi, quod qua
draginta quinq; diez. Quos secundum doctores sanctos Deus da
bit ad poeniam his quod per Antichristum fuerunt seducti, & hoc ha-

Dante.12. beatus Danielis.12.cap. ubi sic dicit: A tempore quo fuerit ablatum iuge sa
crificium, & posita fuerit abominatione in desolatione dies mille du
centi nonaginta. Beatus qui expectat & puenit ad dies mille tre
centos triginta quinq;. Modo secundum glosas & postillas doctorum
primus numerus. scilicet mille ducentorum nonaginta diez, qui continet
tres annos cum dimidio, est tempus regni seu monarchiae Anti
christi. Cui numero addunt in secundo numero quadraginta quinq;
ut manifeste numerati sunt, & apparerent isti quadraginta quinq; di
es intelligi per doctores de tempore quo muddus durabit post mortem An
tichristi. Aliq; dubitatem dupliciter, primo vertutem in dubium: utrum
illi quadraginta quinq; dies debeant intelligi ex diebus visualibus, an
per diebus annualibus, sicut aliqui in sacra scriptura dies sumunt per
vno anno. Sed vide et mihi, quod non oportet in hoc dubitari. Nam cum
tempus monarchiae Antichristi, & tempus dñationis mundi post mortem eius
comprehendantur simul in eorum numero mille trecentorum triginta quinq;
diez, ut dictum est, non videtur verisimile, quod eiusdem numeri una pars, scilicet
centum viginti nouem diez sumatur pro diebus visualibus, & alia pars
scilicet quadraginta quinq; pro diebus annualibus. Itē, quod a textus sacra
scriptura manifeste innuit, quod post mortem Antichristi non erit annus. Sed ipse Antichristus (alias vocatus Goth) in ultimo anno

Ezech.38 mudi adhuc viuet. Dicit enim textus Ezechielis.38.ca. Et factus est
sermo domini ad me dicens: Fili hois pone faciem tuam contra Agoth, &
infra: Inde nouissime annorum venies ad terram, quod fuerit a gladio
secundum ecclesiastis militante. Patet ergo ex textu Ezechielis, prophetae
quod post mortem Antichristi non erunt anni, sed ipse Antichristus erit in

Ezech.39 fine omnis anno mundi. Nec obstat quod dicitur Ezechie.39.cap. quod
post mortem ipsius goth succedet igne arma exercitus septem annis
& sepeliunt eos septem mensibus. Iste enim septenarius numerus annorum
& septem mensibus perpetua damnatione inferni designat ad latram se
cundum operes postillas & glosas. Secundo ponunt in dubio: Utrum plures
dies visualles duratiois huius mudi debeant esse post mortem
Antichristi quod quadraginta quinq;. Propter hoc quod textus non he
redit hoc expresse. Rendeo, quod cum textus sacrae scripturæ non ponat
nisi quadraginta quinq; dies. Hoc determinare, est diuinare, & absque
ratione cogitare plures dies futuros post mortem Antichristi quod qua-

draginta quinq;. Et si dicat, q̄ in tā paruo tpe nō poterit publi-
cari p̄ totū mundū Antichrī interitus, vt gētes possint cōueriti
& p̄ceniteri. R̄ident aliq̄ ille numerus q̄ draginta qnq; est in-
cipiendus à tpe mortis Antichrī diuulgati. Tūc eñ res dicit fie-
ri cū innotescit. Alijs aut̄ videſ, q̄ deus talē numer̄ dieꝝ tax-
abit ad p̄cenitendū p̄ angelos, aut p̄ aliqd signū terribile toti mū-
do notoriū, vel alias sedm ordinē lux puidētix Antichrī mor-
tem & cōdemnationem vniuersis gētibus subito demōstrabit.
¶ Scđa cōclusio est, q̄ añ natuitate Antichri illud tps fuit oñi-
bus hoib⁹ icognitū & absconditū gñaliter. Ista cōclusio pbat p
duos textus sacræ scripturæ. Primus textus habet Mat. 24. vbi
discipulis perētibus a Christo, dic nobis qñ haec erūt, & qđ est
signū aduētus tui & consummatōis seculi eodē capi. respondit:
De die illa vel hora nemo scit, neq; angeli ccelor̄. Scđus textus
habet Actuū. 1. ca. vbi dicipulis iter̄ quærētibus de eodē, & di-
cētibus, Dñe si in tpe hoc restitues regnū Israhel. Respōdit ipse
Chrūs. Nō ē vestrū nosce tpa vel momēta, q̄ pater posuit in sua
ptāte, vbi pōderandū ē hoc qđ dicit Ap̄l̄is: Nō ē vrm. Ac si dice
ref militibus & ducibus Hispaniæ, nō est vestrū scire de bello su-
turo in tartaria vel armenia, cū nō habeatis ibi iteresse. & tñ sci-
re tps illius bellī tartarici vel armenici, ē tartaror̄ vel armenor̄
q̄ habēt ibi iteresse, & se p̄munire. Sic nō erat necessariū Ap̄l̄is,
ac doctoribus scire tps Antichristi seu finis mūdi, q̄uis ipsi cēnt
illuminatissimi in reuelatōibus diuinæ sapiæ. Tñ expediens, &
valde necessariū erat, vt hoies post natuitatē Antichristi illud
tps ad se p̄muniēdū & p̄parandū scirēt, q̄ p̄tōres & ignorātes
respectu doctoꝝ, aploꝝ, ac alioꝝ sanctoꝝ. Et hoc cōuenit diu-
næ sapiæ & clemētix, q̄ semp ab initio mūdi cōsueuit p̄mittere
nuncios ad ausiandū hoies, qñ aliqua magna tribulatio de vici-
no ventura est mūdo. Sicut p̄misit Noe añ diluuiū, Moyſen añ
liberationē & añ desolationē Aegypti, Hieremiā añ subuersio-
nē vel trāsmigrationē Babylōnis, Iona añ subersionē Niniue,
Iohannē Baptistā añ Christi passionē, & añ destructionē Iudeo-
rū. Sctōs Dñicū & Frāciscū, & eoꝝ ordines añ aduētū Antichri-
sti, & finē mūdi. Cū de vtroc̄ legat in ecclesia, qđ vicinū credit
pr̄uenisse iudicium. Ex ista conclusione manifestant̄ duæ fal-
sæ opiniones. Vna est dicentiū, quod tñ tempus debeat transi-
re ab incarnatione filij dei usq; ad finem mundi, quantū p̄cessit
a principio mūdi usq; ad ipsam incarnationē. Et tales fundat̄ suam
opinionē sup aliud dictū Habacuc. 3. ca. Dñe opus tuū in medio
Habac. 3

Dat. 24

Actuū. 1.

Pulchrus
simile

Pietas di-
nostri ma-
rina

annoꝝ viuifica illud, vel notū fac. Sed ista opinio manifeste re-
pugnat cōclusioni p̄positæ, & textui euāgelicæ. Cōstat em̄ per
ſctōs, q̄ tps à principio mundi vſq; ad incarnationē Ch̄ri notū
erat apostolis & p̄phetis, & notū est cōiter in ecclesia dei, & ſic
p̄ cōsequēs notū fuisset eisdē cōiter tps Antich̄ri & finis mūdi, si
tantundē debuiffet eſſe tps post incarnationē Ch̄ri vſq; ad finē
mūdi. Dictū eſt aut̄ Habacuc p̄phetæ, nō debet intelligi de me-
dio annoꝝ mūdi, ſi potiꝝ de medio annoꝝ hūanæ vitæ, q̄ cōiter
durat circa septuaginta annos. Scđm dictū in Psalmo. 89. Et ſic
mediū humanaꝝ vitæ certū eſt tps tricesimū tertiu h̄ns annū & di-
midiū, & in tali ætate Ch̄ris paſſus ē. Nō em̄ Ch̄ris voluit in prin-
cipio annoꝝ ſuor̄ q̄r erat paruulus. f. sub manu Herodis mori,
nec expectauit mori in fine annoꝝ. f. in ſenectute, ſed in medio
hoc eſt, in virili ætate elegit mori. Et ſic in hm̄oī medio annoꝝ
vivificauit opus ſuū p̄ mortē ſuā, & fecit notū opus misericordiæ
ſue, cū deus prius iratus eēt humano generi. Et ad iſtū ſenſum
dicit allegorice in pſona Ch̄ri, Eſaiæ. 38. cap. Ego dixi in dimi-
nio dieꝝ meoꝝ, vadam ad portas inferi. Nā Ch̄rus moriēs in
ætate virili, ſtatim dſcēdit ad inferos p̄ liberatōe ſctōꝝ patrū.
Veliſi dictū Habacuc itelligat de medio annoꝝ mūdi, nō ſumat
ibi, p̄ æqualitate tpis p̄cedentis & ſubsequētis, ppter rōne iam di-
cta. Sed ſumat mediū per iterpositionē, qa q̄uis deſtructio hu-
mana fuerit in principio tpis, tñ reparatio eiusdē nō debebat re-
tardari vſq; in finē tpis, ſed in medio illoꝝ extremoꝝ erat fi-
da. Sicut & inter pollicē manus, & digitū auricularē in medio
dī eſſe nō ſolu digitus magnus, qa æqualiter diſtat ab extremis,
ſed etiā dicunt eſſe in medio p̄ interpoſitionē tā digitus index,
q̄ & medius, & iſto modo loquēdī Gregorius dicit Christū re-
ſurrexiſſe media nocte, cū tñ resurrexerit in aurora, quæ mediū

Gregoriꝝ
Pſal. 127
inter p̄cipiū & finē eſt noctis, p̄ interpoſitionē, f. & nō p̄ equa-
litatē. Hoc etiā mō loquēbaſ David in pſona Ch̄ri resurgētis, di-
ces Pſal. 127. Media nocte ſurgebā ad cōſitendū tibi. Scđa opi-
nio ē dicentū tot annos futuros à nativitate Ch̄ri vſq; ad finem
mūdi, quot verſus ſunt in pſalterio. f. duo mille ſexingentis ex.
Ita q̄ volūt dicere, q̄ q̄libet verſus pſalterij ē p̄phetia vniuſ an-
ni a nativitate Ch̄ri vſq; ad finē mūdi. Ita. f. q̄ primus verſus. f.
Beatus vir q̄ nō abiit in cōſilio ipioꝝ, &c. ſit p̄phetia p̄ primo
anno, ſcdus verſus. f. Sed in lege dñi volūtis eius, &c. ſit p̄phe-
tia p̄ ſcdō anno, & ſic deinceps. Sed iſta opinio ſicut & prima
nulla eſt, qa nō habet fundamētum, niſi cordis p̄ſumptionem.

¶ Tertia conclusio est, q̄ plus q̄ centū anni sunt transacti, q̄ An-
tichrūs debebat venire, & mūdus iste finiri veraciter. Ista cōclu-
sio habet satis manifeste ex reuelatōe facta beatis Dñico & Frā-
cisco, & alijs multis psonis & sanctis, dū ipsi instarēt Romæ apd
summū pōtificē, p̄ cōfirmatōe suoꝝ ordinū. s. de tribus lāceis, q̄s
Chrūs in aere vibrabat cōtrā mundū ad destructionē eiusdē, si-
cut diffusius recitat in legēda sancti Dñici, vt habeat cōiter in flo-
ribus sanctorꝝ. Nā si bene attēdant verba istius reuelatōis dicta
p̄ Chrm ad beatā virginē, & ecōuerso. Iste tres lāceꝝ in mūdi de-
structionē, sunt Antichrī p̄secutio, mūdi cōflagratio, & iudicij
executio. Quæ allegorice vident significari p̄ tres lāceas, qbus
interfectus fuit Absolō filius regis David p̄ Ioab p̄cipē militiē
eius, vt habeat. 2. Reg. 18. ca. vbi dī. Tulit ergo Ioab tres lāceas in 2: Reg. 18.
manu sua, & ifixit eas in cor Absolonis. Nā mūdus iste pditor,
& rebellis deo p̄pri, p̄ p̄cipē militiē eiusdē. s. per Chrm dñm tri-
bus p̄dictis lāceis ē destruēdus. Ista eadē cōclusio subtiliꝝ habet
post p̄ reuelationē factā Iohāni euāgelistā Apoca. 20. Vidi an-
gelū descēdētē de ccelo, hñtē clauē abyssi, & catenā magnā in
manu sua, & apprehēdit draconē, serpente antiquū, q̄ est diabo-
lus & satanas & ligavit eū p̄ annos mille, & misit eū in abyssum,
& clausit, & signauit sup illū, ne seducat amplius gētes, donec cō-
fument mille anni, & post hoc oportet illū solui modico tēpo-
re. Quāuis eñ glosa ordinaria exponat istā iclusionē & ligatio-
nē satanæ de illa p̄cipali, q̄ facta fuit p̄ Chrm moriētē in cruce
& descēdētē ad iferna. Et mille annos itelligat, p̄ multitudine
magna annorꝝ, sumēdo. s. multitudinē numeri determinati, p̄
indeterminato, hoc ē, capiendo p̄ mille annis tps à passiōe Chri-
vsq; ad aduētū Antichrī, qñ soluēdus ē satanas ad generale tēta-
tionē & seductionē gētiū. Tñ hoc nō obstante ista iclusio seu li-
gatio satanæ videt posse itelligi valde p̄prie de ligatiōe eiusdē
satanæ, ne. s. tētaret seu seduceret gētes p̄ persecutiōes Romanī
imperij cōtra fideles Chri. Et fuit t̄pibus beati Syluestri papꝝ,
qñ Cōstātinus īperator Romanus fuit, effectus Chrianus, & de-
dit ecclesię Romanū ī imperiū. Ab illo eñ tpe vsq; ad tps ordinū
beati Dñici & Frācisci, qñ. s. per mūdū diuulgati sunt, & fundati
trāsierūt mille anni determinate, & tūc soluēdus erat satanas iu-
xta cōclusionē p̄dictā, & scdm istū intellectū angelus descēdens
ad ligādū satanā, accipiēt ip̄e btūs Sylvester summus pōtifex, vel
potius Chrūs in ipso. Cui itellectui attestat miraculū de ligatiōe

*De appa-
ritione ar-
cus*

draconis, factū Romæ per ipm btm Sylvestrum tpe cōuersiōis supradicti imperatoris Constatini, vt habeat cōiter in legenda eiusdē beati Syuestri in floribus sanctoꝝ. Et scdm hoc ipa visio Iohānis euāgelistē fuit, pphetia pdestinatōis, iuxta itellectū glo-
sae ordinariæ. Et tūl fuit, pphetia cōminatōis, iuxta aliū intelle-
ctū. ¶ Circa istā cōclusionē repelli possunt multæ opiniones, prima est dicentiū, q̄ arcus coelestis per q̄draginta annos aī finē seu cōflagrationē mūdi nō apparebit, siccitate nimia pdomi-
nāte. Hec opinio recitatue ponit per magistrū in historijs scho-
lasticis, & per aliquos sanctos. Sed qa videſ innuere, q̄ cōflagra-
tio mundi ventura sit per cursum naturalem. s. ex nimia siccita-
te, & ideo repellenda est. Nā sicut generale diluuiū aquaꝝ nō ve-
nit ex naturali cursu, sed ex diuino iudicio, ita etiā diluuiū ignis

*Hierony-
mus*

*de Enoch
et Helia.*

Apoca. II.

Lucæ. 21.

*Ezech. 3.
et. 9.
Werho-
dus mar-
tyr*

per diuinā operationem est venturꝝ. Vnde scdm beatū Hiero-
nymum ille ignis etiā mare & aquas cremabit purgando. Item
quia illa conflagratio ignis scdm doctores sanctos hoīes viuen-
tes in magna prosperitate, & trāquillitate mundi reperiet, qđ
non videſ verꝝ, si tāta siccitas cōtinue per q̄draginta annos du-
raret: scda opinio est dicentiū Enoch & Helia veneuros aī ad-
uentū Antichři ad p̄dicadū, & ad auſandū hoīes mundi, cōtra
dep̄cationem illius. Sed hæc opinio falsa est, vt habeat per illud
Apoca. II. ca. vbi dī de gentibus Antichři. Et ciuitatē sanctā cō-
culabunt mēsibus q̄draginta duobus, & dabo duobus testibus
meis, & pphetabunt diebus mille ducentis septuaginta, amictū
saccis &c. Quia Helias & Enoch ad literā pprie loqndo nō sunt
venturi aī aduentū Antichři, sed simul cū eo, cū iam inceperit
regnare, & quasi monarchiā tenere in mūdo, vt ex dicto textu
& ex glosis ordinarijs appetet. Tertia opinio est dicentiū signa
euāgelica debere p̄cedere aduentū Antichři, de qbus dicitur
Lucæ. 21. cap. Erunt signa in sole, & luna, & stellis, &c. Sed hæc
signa potius credunt futura post mortē Antichři aī iudiciū im-
mediate propter hoc qa ibi dicis. Et tunc videbūt filiū hoīs ve-
nientē in nubibus coeli cum ptate magna & maiestate. Quarta
opinio est dicentiū adhuc esse cōquestā Hierlm, & totius terræ
sanctæ per Ch̄ianos aī aduentū Antichři. Et ad hoc adducunt
multa testimonia Ezechielis prophetæ. 3. & 9. capitulo & Me-
thodij martyris. Qui vident prima facie innuere, q̄ aduētu An-
tichři terra sancta à Ch̄ianis possidebit. Sed ista conquesta q̄
futura erit iam fuit facta aliquā per principes Ch̄ianos, & singu-
lariter per Godefridum de Bilhon. Nec appetet dispositio vel

multiplicatio Christianorū tanta ad illā conquestā vltiorem
fiendā, & terrā sanctā vltius per Christianos possidendā, imo vi
det textus cōtrariū dicere Lucæ. 21. ca. Hierusalē conculcabit à Lucæ. 21
gentibus, donec implebunt tpa nationū. Verba aut̄ Ezechielis,
& etiā Methodij martyris, plus lōge in se de ecclesia militate &
mēbris eius, q̄ historice de ipsa terra, pmissiōis, & eius partibus
intelligēda sunt si diligētius attēdanſ. Quinta opinio ē dicentiū
oēs gentes reducēdas ad vñā fidē sanctā catholicā an aduentū
Antichrī. Sed potius credit futura huiusmodi, adunatio hoīm
ad veritatē fidei Ch̄riā post mortē Antichrī, cum viderit se
fuisse deceptos per fallacias Antichrī, vt hoc satis inuenit per te
xtum Ezechielis. 39. cap. iuxta finem cap. Vbi mortuo Agoth, Ezech. 39
id est, Antichrī dī. Ponā gloriā meā in gētibus, & videbūt oēs
gentes iudiciū meū. Sexta opinio est dicentiū euāgeliū in vni
uerso mundo an tps Antichrī pdicari debere. Ethoc propter te
xtum q̄ habet Mat. 24. ca. Et pdicabitur hoc euāgeliū in vniuer
so mundo, in testimoniū oībus gētibus, & tūc veniet cōsumma
tio. Dicendū est, q̄ iste textus multiplicē habet expositionē, iu
xta multiplicē generale pdicionē euāgeliū in vniuerso mundo.
Nā primo fuit pdicatū per Apostolos om̄i creaturā, iuxta pr̄
ceptū Ch̄fi, Mar. vlt. ca. Qd̄ pr̄ceptū tpe Apostolorū fuit ipse
tū, vt patet ad Colos. 1. ca. iuxta principiū vbi dī verbū veritatis
euāgeliū venit ad nos, sicut in vniuerso mūdo fructificat & cre
scit. Et ibidē iuxta finē capituli. Euāgeliū audiſtis qd̄ pdicatū
est in vniuersa terra quā sub cōelo est. Itē ad Romanos. 10. ca. Roma. 10
In oēm terram exiuit sonus eoꝝ. Et nunc venit consummatio
gentis Iudaicæ, & destructio Hierusalē per Titū & Vespasianū.
Scđo fuit pdicatū euāgeliū, & adhuc pdicat̄ quotidie p̄ ordines
sanctorū Dñici & Frācisci in vniuerso mūdo, & post istā pdica
tionē ventura est statim consummatio, & destructio huius mū
di p̄ Antichrī & suos. Tertio pdicabit euāgeliū Ch̄ri in vniuer
so mūdo post tps Antichrī p̄ fideles aliq; q̄ in vnaqq; gēte erūt
mirabiliter conseruati à deo ad cōuerſionē aliorū, & tūc veniet
vltima mūdi cōsummatio. Quarta cōclusio est, q̄ tps Antichrī
& finis huius mundi erit cito, & bene cito, & valde breuiter ci
to. Ista conclusio quāvis sententialiter fuerit beati Gregorij in
Homelia prima, tamen magis stricte & seriole loquēdo, ondō
eā multis modis, primo qd̄ ex reuelatiōe facta beatis Dñico &
Francisco, quē habita est supra in proxima conclusione. Qm̄ ex
illa reuelatione manifeste habetur, q̄ duratio huius mundi stat

Dīulgat
io euāgē
liū aū tēp
Antichrī.
Mat. 24

Mar. vlt.
Coloss. 1.

Roma. 10

Finis mū
di p̄ esse
pulchre om̄i
dit

totaliter ex quadā progratōe cōditiōnali obtenta per btām vir
gīnē sub spe correctiōis & conuerſionis huius mūdi p duos or
dines sanctor̄ Dñici & Frācisci, dicēte Ch̄o ad btām virginē
matrē suā ſinaliter, Nisi p iſtos ordines mūdus cōuersus & cor
rect⁹ fuerit, oīo iā nō parcā. Cū ergo cōuersio & correctio hui⁹
mūdi ſecuta nō fuerit, imo mō peioribus & maioriſbus pctis cri
miniibus & ſceleribus mūdus abūdet. Et qđ dolēter referēdū ē,
ipſi ordines religiosor̄ dati ad cōuerſione & correctionē mūdi
iā totaliter ſunt deſtructi, ita q̄ modica religiōis obſeruātiā te
neſt in eis, certe cuilibet circūſpecto viro p̄t h̄ec quarta cōclusio
manifeſta haberi. Scđo, eadē conucluſio oñdīt ex qđā alia reuelati
onē facta cuiđā religioso de altero illor̄ ordinū. Iā ſunt elapsi
plus q̄ qndecim anni. Cū eīm p̄dictus religiosus grauiter iſirma
ret, & oraret affectuose dñm, p̄ sua ſanatōe vt poſſet p̄dicare euā
gelii dei ſicut ardēter cōſueuerat, & frequēter. Tādē ſibi in ōro
ne eadē quaſi dormiēti appaueūt p̄dicti duo sancti. f. Dñicus &
Frāciscus aī pedes Christi exorātes, & vehemētiſſimiſ ſuſpirijs
& ſupplicatiōibus iīpm Ch̄m dep̄cātes. Et tādē poſt magnā de
peſcationē Ch̄iſ uis cū eis deſcēdens, hinc ide cū eisdē ſanctis colla
teraliter ſociatus, venit ad iīpm religiosum ī ſuo lecto iacētē iñ
firmū, & manu ſua ſanctiſſima maxillā eius rāgens q̄ſi demulgē
do manifeſte, innuebat métaliter huic religioso infirmo, vt ipſe
iret p̄ mundū ap̄līce p̄dicādo, quēadmodū p̄dicti ſancti fecerāt,
& ſic eius p̄dicationē aī aduētū Antichri ad correctionē & cō
uerſionē hoīm, & ſtatim īmediate ad tactū Ch̄i ſuſpicio religio
ſus excitatus, plene curatus ſuit à ſua iſirmitate. Cui religioso cō
ceſſa ſibi diuinitus legationē ap̄līcā diligēter exequēti, diuia p̄
uidētia, nō ſolū ſigna plurima vt Moysi, ſed & autoritatē diuīa
ſcripturæ vt Iohāni Baptiſtē tribuit in testimoniu veritatis. Nā
, ppter arduitatē negotiij, & ppter paruitatē ſui, teſtimonijs plu
rimū indigebat. Vn de tribus p̄dicatoribus ſuſceſſiue mittedis
diuinitus ad hoīes aī diem iudicij ſub noībus angelor̄, vt habet
Apoca. 9. ca. ipſe p̄ nōnullōs credit primus, de q̄ Iohānes dice
bat: Et vidi altero angelū volatē p̄ mediū cōeli, h̄ytem euāgeliū
ꝝternū, vt euāgeliſaret ſedētibus ſup terrā, & ſup ōem gentē,
& tribū, & lingua, & populu, dicētē voce magna: Timete Deū,
& date illi honore: qa venit hora iudicij eius. Qui pōt capere ca
piat. Cū ergo ſuſpicio religiosus iā p̄ tredecim annos p̄ mundū
diſcurrerit, & adhuc cōtinue diſcurrat q̄tidie p̄dicādo, & multi
pliciter laborando, & iam ſit ſenex h̄ns plus q̄ ſexaginta annos

Apoca. 9.

ætatis suæ, cōclusio p̄dicta apud eū prō certissima retinet. Ter-
tio, eadē cōclusio oñdit per reuelationē factā Danieli, p̄phetæ,
de decē cornibus q̄rtæ bestiæ, & cornu parvulo inter ea exortæ
vt dī Danie. 7.ca. Nā scdm glosas ordiarias quarta bestia signi- Danie. 7.
ficat Romanū imperiū, qđ in decē partes erat diuidēdū, p̄ ut. s.
sub obediētia Romani potificis cōtinebat. Et tūc stātibus simul
illis iā partibus seu diuisiōibus veniet Antichrūs, q̄ p cornu par-
vū significat. Modo aut̄ videt mihi visio illa esse cōpleta, & illas
partes simul stare, Nā prima fuit Iudeor̄ sub presbytero Iohā-
ne: scđafuit Afranioꝝ sub aliq̄ principe: tertia Africanoꝝ sub
Mahometo: q̄rtā Græcoꝝ sub iperatore Cōstātinopolitanoꝝ:
quinta Armenioꝝ sub rege eoꝝ: sexta Georgianoꝝ sub aliquo
pseudo: sept̄ia Ch̄ianor̄ de lacētina sub heresiarcha qđā: octā-
ua Italicoꝝ sub Barēfī: nona Gallicoꝝ sub Petro de Cádia: deci-
ma ps vocat p̄pli catholici sub dño nřo papa Bñdīcto dec̄iōter
tio, vero vicario Iesu Ch̄ri. Et sic diuina claritas obediētialis, ad
modū claritatis diei artificialis in occiduis ptibus finiēda videt.
Ex his ergo patet cōclusio supradicta, q̄ euīdēter cōfimāt per te- Danie. 12.
xtū Danie. 12.ca. vbi ait: Cū cōpleta fuerit cōspersio manus po-
puli sancti, cōplebunt vniuersa hæc. Cōplementū aut̄ cōspersio
nis & diuisiōis populi Ch̄iani erat futurꝝ p partes simul stātes,
vel durātes, vt dictū est & pbatū. Ad idem est textus Apli. 2.ad Thess. 2.
Thess. 2.ca. vbi s̄nialiter dī: Veniet discessio primū. s. ab obediē
tia Romanæ ecclesiæ p schismata plurima simul stātia, & reuela-
bit ille iniquus: quarto eadē cōclusio oñdit per aliā reuelationē
mihi relatā per quēdā virꝝ deuotū vt mihi videt & sanctū. Nā
cū ego primo p̄dicarē in partibus Lombardiae prima vice mō
sunt nouē anni cōpleti. Venit ad me de Tussia vir, missus vt di-
cebat à qbusdā sanctissimis heremitis in partibus Tussiæ, in ma-
xima vitre austerritate p magna tpa vitā ducētibus, annūtiās, q̄
eisdē viris exp̄sse reuelatū diuinitus fuerat, q̄ Antichrūs erat iā
natus in mūdo, & qđ istud debēbat mūdo nūtiari, vt fideles ad
tā terribile plū se pararent, & qđ, ppter ea p̄dicti heremito ipm
p̄dictū heremitā misissent ad me, vt deberē hoc mūdo denūtiā-
re. Sic ergo patet ex hmōi reuelatōibus si veræ sunt, q̄ iā Anti- Nota q̄ si
chrūs est natus, & habet cōpletos nouē annos suæ maledictꝝ
ætatis, & p cōsequēs p̄dicta cōclusio ē vera: qnto, eadē cōclusio
oñdit per aliā quādā reuelationē, quā in mōtis pede audiui rela-
tu cuiusdā mercatoris Venetiarꝝ valde fide digni, vt credo: dicē
tis, q̄ cū ipse eēt vltra mare in quodā monasterio fratrū minorꝝ precedēt
hæc reuela-
tio intellīs-
tio de An-
tichrō mū-
do de quo
fit mētio i-

tractatuq; & audiret vesperas ibidē in quadam solemnitate, tandem in fine
incipit. Ecce polis⁹ est vespera, duo pueri nouicij eiusdē monasterij cū dixissent bene-
hū in ruinā dicamus dño iuxta more, statim immedie corā omnibus qui
bū p̄ esse aderant visibiliter rapti p̄ magnū spaciū temporis, tandem concor-
vera, s̄ nō diter ac terribiliter clamauerūt, hac hora natus est Antichristus
de p̄o An-
tichro, qui
mō diu cō-
summat⁹
eēt, cū trā-
sierit inte-
rim cētum
anni 7 pl.⁹
mundi destructor. Quod verbū & factum fuit valde mirabile &
stupendum cunctis videntibus & audientibus, inter quos dixit
se p̄sentem fuisse. Ego aut inquirens & interrogans de tpe huius
reuelationis seu visionis, manifeste reperi q̄ iam sunt nouē anni
completi. Et sic seq̄tur illud quod prius. Sexto eadem conclusio
ostendit per multiplices alias reuelationes factas diuinitus q̄ plu-
ribus deuotis & spūalibus personis. Nam mihi p̄ mundū p̄dicant,
do discurrēti p̄ diuersas regiones, provincias, regna, ciuitates
villas, & castra, frequenter occurserūt diuersæ personæ deuotæ
& spūales, narrantes & referentes certitudinaliter de tpe Anti-
christi & fine mundi diuersimode & multipharie suas reuelatōes
iuxta ea quæ dicta sunt vnanimiter cōcordantes. Septimo eadē
cōclusio ostendit p̄ innumerabilii dæmonū cohortū attestatio-
nē. Nā cū in pluribus partibus mudi viderim q̄ plures obſessos à
dæmonibus, q̄ ducebant ad quendā sacerdotē societatis nostræ,
vt cōiurarent ab eo. Tandem cū cōiurati inciperēt p̄ eundē sacer-
dotē, manifeste dicebat de tpe Antichristi, cōcordantes cū his q̄
dicta sunt, terribiliter & audibiliter omnibus circumstantibus accla-
mando & dicendo se coactos p̄ Christū, vt cōtra eoz voluntatē
& maliciā, veritatē supradictā hominibus p̄dicarent, vt sichoies
per verā pñiam se pararēt. Quibus sic clamantibus omnes fere
christiani q̄ ibi in maxima multitudine confluēbat, cū magnis fle-
tibus & lamentationibus cordibus cōpungebant, & q̄ plures eo-
rum ad veram p̄cūnitentiam ducebant. Veruntamē interrogati
dæmones ac plures cōiurati de loco nativitatis Antichristi nul-
latenus volebant reuelare. Octauo eadē cōclusio ostendit ex dis-
cursu nuncior̄ Antichristi, iam incipientiū per mundū p̄predica-
re contra doctrinā euangelicā, quoq; q̄ plures sunt dæmones in-
habitū hæremitaꝝ & religiosor̄ ac honestor̄ personarum ho-
minibus apparentes, q̄ dū à fidelibus credunt capi & teneri, sub-
ito euaneſcūt, sicut frequentissime in pluribus locis experimen-
taliter est repertū. Vnde ex omnibus supradictis colligitur in ve-
ritate ista cōclusio & credenda verisimilis licet non scientia cer-
ta, & p̄dicta iam per transactos nouem annos. At cum in p̄dicta
conclusione dicitur, q̄ cito & bene cito, & valde breuiter erunt

tempora Antichristi & finis mundi, certitudinaliter ac secure p- Bar. vi.
S. Glicē
tū mltis si
gnis suos
confirmat
hac sermo
nes.
dico vbiq; dño cooperante & sermonē confirmante sequētibus
signis. Veruntamen dñs Ihesus Christus psciens hanc doctrinā
seu conclusionē ab amatoribus huius mundi, & à carnalibus pso
nis minime recipiendā. Dicebat Mathei vicefimoquarto capite
Sicut factū est in diebus Noe, ita erit in diebus filij hominis, co-
medebant & bibeant, uxores ducebant & dabantur ad nuptias usq; in diē
qua intravit Noe in arcā, & uenit diluuiū, & perdi-
dit omnes. Similiter sicut factū est in diebus Loth, edebat & bibe-
bant, emebant & uendebant, plantabant & edificabāt usq; in diē
qua exiuit Loth à Sodomis, & pluit ignis & sulphur de coelo, &
omnes perdidit. Secundū hoc erit qua die filius hoīs reuelabit. In
illa die q; fuerit in tecto & uasa eius in domo, nō descendet tollere
ea. Et q; in agro similiter non redeat retro. Memores estote ux-
oris Loth. Itē apostolus prima ad thessalonenses qnto capite. 1. Thess. v.
De tēporibus aut & momētis fratres nō indigetis ut scribā uobis
Ipsi eīm diligenter scitis, ga dies dñi sicut fur in nocte itaueniet.
Cū eīm dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet
interitus, sicut dolor in utero habentis & nō effugient. Hæc sunt
sanctissime pater, quæ de tpe Antichristi & fine mūdi discurre-
do per mundū pdico, sub correctione & determinatione sancti-
tatis uestrę, quam altissimus conseruet feliciter ut optatur.

¶ Explicit epistola beati Vincentij cōfessoris & doctoris eximij,
ordinis prædicatorum, de Aduentu Antichristi & fi-
ne mundi. Quā scriptit secundū quosdā in uilla
Alcauitij. Anno dñi Millesimo Qua-
dringēsimō duodecimo.

¶ Coloniæ, apud honestum ciuem Petru Quentell
Anno à natali Christiano M. D.
XXIX. mense Octo-
bri. *

anno 1719
in die 11. Octobre
obitum. XIX.
per

